

"HAZADNAK RENDULETLENÜL LÉGY HIVE, OH MAGYAR!"

MAGYARORSZÁGI HIREK

"CSONKAMAGYARORSZAG NEM ORSZAG, EGESZ MAGYARORSZAG MENNYSORZAGI!"

A KANADAI MAGYAR UJSÁG BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÉNEK JELENTÉSEI BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÜNK CÍME: HERGELÉNY SÁNDOR UCCA 18. IV. 2.

MI UJSÁG A MEGYÉNKBEN?

BÁCS-BODROG MEGYE

Kelebián Schmidt Béla nyolc éves iskolásfiú borhoz jutott és több mint három liter bort megivott. A szerencsétlen gyermek alkoholinézésben meghalt.

CSANÁD, ARAD ÉS TORONTAL MEGYE

Egy gazda fiatal felesége ruháját akarta a benzínben kimosni, a benzín azonban felrobbant. A robbanás olyan hatalmas erejű volt, hogy a szoba ablakai is betörték. A zaira előlétek a hozzátartozók, akik lerángatták az égő ruhát a szerencsétlen fiatalasszonyról, azonban már nem lehetett rajta segíteni.

FEJÉR MEGYE

Seregélyes határában eltűnt Láng József kovács, aki a községi vendéglőből hűvösben, a késő éjjeli órákban elindult, hogy a közeli puztára menjen. Az eltűntet 50 ember kutatta, de nem találták meg. Most, amikor a hó elolvadt, Láng József holttestére egy kukoricaszárkálal tövében ráakadtak. A kovácssegéd a hóvárha elöl idehúzódott és megfagyott.

JASZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYE

Nagyszabású pénzhamisító üzemeket lepleztek le Nagyszalónk. Nagy Péter földmives és Orbán Árpád gépészkövács cinkből ötpengőseket, kétpengőseket, egy pengőseket és ötvenfilléreket öntöttek. A hamis pénzemből néhányat forgalomba próbáltak hozni, de pörüljártak, miután fegyház büntetésre ítélték őket.

PEST-PILIS-SOLT KISKUN MEGYE

A főtí rokkanttelepen ártéki kutak furása közben petróleumra bukkantak. — Műtűn jóváhagyták a főtí kulturház építését, a munkálatokat százezer pengő költséggel irányzattal a közeljövőben megkezdik.

SOMOGY MEGYE

A kaposvári diákok üdvözlő iratot küldtek Rothermere lordnak, aki levélben válaszolt és ísmét erős hittel támogatja Magyarországot reményességének megvalósulását. "Legyen bizalom és kitartásuk, a jövő az önké" — fejezi be levelét a magyar igazság nagy harcosa.

TOLNA MEGYE

Blaiss István borsóki gazda most filte meg születésének századik évfordulóját. Az öreg magyar még ma is jó egészségre örvend és élénken emlékszik a szabadságharc eseményeire. Szekszárd városa elhatározta, hogy a munkanélkülség enyhítésére és az építőipar támogatására a városi sporttelepet a város területéről kihelyeztetni és a telep területét adómentes családi háztelkeknek felparcelláztatja.

VAS MEGYE

A felsőréi járásban van egy szép magyar falu, Athó. Itt egy Vraubek Ottó nevű szöke körszakállas, harmincegyesztendő szerelő rejtelmes erőt fedezett fel magában s azóta "sikeres gyógyít" minden betegséget. Tanyáját a Malek-féle malomban ültette föl. Azt állítja, hogy bűvös tekintete egyszeriben megállítja a páciensek betegségét s ugyancsak szemével gyógyít. (?)

ŐSZIBARACK A TOKAJI SZŐLŐ HELYÉN

Ma már mindenki érzi, hogy az élet a régi megszokott vágányokon nem haladhat tovább. Ha a gazdasági életet nem szervezzük újra, úgy elpusztulunk. Elsősorban az agrárkérdések megoldásának próbálnak új utakat törni, ami érthető is, hiszen Magyarország agrár állam és ennek az országnak a jövője ezen a ponton fordul meg.

Tokaj-Hegyaljával komoly bajok vannak. A bort nem lehet értékesíteni és így mindinkább kevesebb és kevesebb terület művelnek meg. A szőlő nagyon kényes jószág, ha nem fordítanak elég gondot az ápolásra, úgy egy évi elhanyagolás öt-hat esztendőre veti vissza a termést. Idehaza főleg az olcsó borokat fogyasztják el, a tokaji borra nincs publikum. Mindenki arra gondol, hogy a tokaji bornak világhíre van, ezt kellene tehát az ország számára gyümölcsöztetni. Nagyon szívesen rendelkeztek is a tokaji bornak világhíréről, de nem állott elég tőke rendelkezésre és világmárkát nem tudott teremteni. Most úgynevezett pincészeteket nyitnak, amelyekben a gazdák közül egyre többen s többen vesznek részt.

Három fajta tokaji bort álltanak elő és ezzel a hárommal jelennek meg a nemzetközi bor-

piacra. A pincészeteket csak a legjobb minőséget veszi át, és igyekszik tanácsokat adni a gazdáknak a célszerű szőlőtermelésre. Ezzel azonban még nem oldották meg teljesen Tokaj problémáját. Mivel csak a legjobb minőséget tudják használni, körülbelül Tokaj területének 60%-áról kiszétkézik a bort. A nagy kérdés az, mit ültessenek a helyébe.

A gyümölcs termelés nálunk mindinkább komolyabb alapokra helyeződik. A gellérthegegynek van egy egészen különleges specialitása: a nagyszerű őszibarack. A gellérthegegyben termelt hatalmas és izletes gyümölcsökért igazán arannyal fizetnek. Próbáltak másutt is ilyen őszibarackot termelni, de olyan pompás példányokat nem sikerült előállítani. A tokajiak megvizsgálták a gellérthegegy földet és a saját földjüket. Kiderült, hogy a föld összetétele egészen ugyanaz. A tudósok kiutatták, hogy ennek az országnak nemcsak egy olyan területe van, mint a Gellérthegegy, amely a kiváló őszibarack termelésre alkalmas, hanem Tokajban ugyanolyan eredményeket lehet elérni. Jó üzletre mindig van pénz, még a mostani nehéz viszonyok között is. Egy vállalkozó már jelentkezett és hajlan a milliókat, meg milliókat arra a célra fordítani, hogy Tokajban őszibarack termelés legyen.

Egy másik hasonló érdekes kísérletet folytat. Ma már csak márkázott zsirt lehet elhelyezni külföldön s ezen a téren is ugyanaz a helyzet, ami a borral szemponjtájából is.

kapcsolatban előállott. Azejött is vittek ki zsirt Magyarországból, amelyet azután egyes külföldi cégek feldolgoztak. A zsír kivétel ebben a formában nem fizette ki magát, mert a zsír a nagyban árákkal nem tudott a külföldön versenyezni. Egészen használni, körülbelül Tokaj területének 60%-áról kiszétkézik a bort. A nagy kérdés az, mit ültessenek a helyébe.

A gyümölcs termelés nálunk mindinkább komolyabb alapokra helyeződik. A gellérthegegynek van egy egészen különleges specialitása: a nagyszerű őszibarack. A gellérthegegyben termelt hatalmas és izletes gyümölcsökért igazán arannyal fizetnek. Próbáltak másutt is ilyen őszibarackot termelni, de olyan pompás példányokat nem sikerült előállítani. A tokajiak megvizsgálták a gellérthegegy földet és a saját földjüket. Kiderült, hogy a föld összetétele egészen ugyanaz. A tudósok kiutatták, hogy ennek az országnak nemcsak egy olyan területe van, mint a Gellérthegegy, amely a kiváló őszibarack termelésre alkalmas, hanem Tokajban ugyanolyan eredményeket lehet elérni. Jó üzletre mindig van pénz, még a mostani nehéz viszonyok között is. Egy vállalkozó már jelentkezett és hajlan a milliókat, meg milliókat arra a célra fordítani, hogy Tokajban őszibarack termelés legyen.

Egy másik hasonló érdekes kísérletet folytat. Ma már csak márkázott zsirt lehet elhelyezni külföldön s ezen a téren is ugyanaz a helyzet, ami a borral szemponjtájából is.

PAIZS ÖDÖN

„Magyar Nőszövetség Kanadában”

A kanadai viszonyokkal egyező munkásságáról. Ezt re többet és többet foglalkoznak a magyar lapok. Irtnok már arról, hogy a "Dolgozó Asszonyok Lapja" több alkalommal megemlékezett a kanadai magyar asszonyok dolgaíróiról, most egy nagy cikkben foglalkozik az őssze a kanadai magyar asszony mozgalmak.

A cikk címe: "Magyar Nőszövetség Kanadában" és nagyvárad Istvánffy Zoltánné kezdetű fogva ismerteti a Magyar Nőszövetség munkáját. Megemlékezik a két év előtti országos kiállításról és nemzetiségi versenyéről, amelyen sok magyar asszony nyert díjat kézimunkájával. E siker döntő befolyással volt a magyar alakulat megszervezésére, amelynek minden mozanatáról beszámol a cikk. 1929 március 27-én a "Canadian Handicrafts Guild" védnöksége alatt a magyar asszonyok külön kiállítást rendeztek és Kanada fogalmát alkotó magának a magyar asszonyok munkásságáról. Ezt hamarosan követte egy másik kiállítás. A magyar asszonyok báljára Schebeck J. Istvánné, Bérczy Sarolta a winniepei konzul tevékeny neje előkelő vendégeket hozott.

PAIZS ÖDÖN

Akik megnyomoritják magukat — hogy segélyt kapjanak

A munkanélkülség kérdéseinek megoldásával az egész világ foglalkoznak. Az utóbbi időben mintha kissé enyhült volna a helyzet, de még mindig nagyon sok ember hába igyekszik nem tudja megkeresni a maga és családja számára a betevő falatot. Nálunk az úgynevezett földszegények sokat nélkülöznek, nincs is meg a megfelelő szervezetük és a munkanélkülségnek erről a szomorú részéről nem nagyon állnak adatok a rendelkezésre. Az ipari munkásság szervezete már sokkal jobb a társadalombiztosítónak az egész országban 700.000 tagja van. Ebből körülbelül 100.000-re kell számítani házi cselédekre, egyéb alkalmazottakra, egyéb körülbelül 600.000-re lehet számolni. A tényleges munkanélküliek száma 50.000-60.000, tehát körülbelül a dolgozóknak 10 százaléka.

A társadalombiztosító intézet adatai szerint egészen különleges helyzet alakult ki. Ha a munkásnak van munkája, úgy nem beteg, illetve semmiképpen sem jelent beteg, nehogy helyébe más kerüljön és ha felgyógyult, ne tudjon elhelyezkedni. Abban a pillanatban azonban, amikor elbocsátják, egyszerű kimutatja, hogy már kevés hosszú sora óta betegséggel gyötri. A munkanélküli segélynek valami érdekes változata ez ami így kialakult.

A törvényes időn belül a munkanélkülségi fizeti a táppénzt s a betegség idejére járó támogatást. Ha ez idő alatt valahogyan elhelyezkedik a munkás, úgy nincs baj, de igen sok esetben képtelen erre és ekkor a legelterjedtebb eszközököz fordul hogy valami betegséget tudjon felmutatni. Nagyon közel van a háború, amikor sokan betegeskedtek magukat, mert már irtoztak a frontra menni. A leggyakoribb eset az, hogy ha valakinek valami kis sebe van, hangyasavval maratja a sebet s így az a betegség, ami elmúlt volna 4-5 nap alatt, 5-6 hétre, sőt továbbra is kitoldódik. Hirtelen már olyan szomorú eset is, hogy a seb üszkösödni kezdett és le-

szellett a lábat vágni vagy az illető végtagot. A szerencsétlen emberek végső kétségbesésükben elárulták manipulációikat. Dohánylevelet tesznek a szemgolyó és a szemhély közé és erre a szemgyulladásba kerül. Előfordult már az is, hogy a szerencsétlen munkás ilyen betegség következtében megvakult. Amikor a szerencsétleneket előveszik és a lelkiükre beszélnek, hogy miért követnek el ilyesmit, úgy azazal védekeznek, hogy csak a családjuk érdekében tetemedtek arra, hogy egészségüknek ártanak, féltek a munkanélkülségtől, a pénztelenségtől s ezért követték el a merényletet saját egészségük ellen. Amint a munkanélkülség csökkenni fog, ezek a szomorú jelenségek is eltűnnek. A békében voltak notórius munkakerülők, akik ilyen eszközököz fordulnak, ezek ellen szigorúan jártak el, a legtöbbet le is csukták. Ma azonban mindig vizsgálják a mentőkörülményeket és ha lehet nem tördnek a kétségbeesett cselekedetek büntetőjogi részével.

—zs —

Hétről-hétre

Már kezdett tavaszodni, de hirtelen újra téliésre fordult az idő. A munkanélküliek nagyon örültek a hóesésnek, mert legálább munkaalkalmat jelentett. A város azonban nagyon nehéz helyzetbe került, mert az idén olyan sokszor volt hóesés, hogy erre a célra tartalékolni pénz teljesen elfogyott. Bizony most nem olyan szép az ucca, mint azelőtt a nagy hóesések után. A budapesti köztisztviselési hivatal ugyanis rendszerint néhány óra alatt eltakarítja a havat, most azonban takarékoskodik a pénzzel és a mellékuccokban locs-pocsban kell járni az embereknek.

A múlt héten egymillió köbméter hó esett le. Ennek a el-takarítása nem kis feladat. Nagy baj az, hogy az időjárás folyton változik. Néha órák alatt felenged, majd a hideg újra megkeményedik.

Ennek azután az a következménye, hogy rengeteg a baleset. Bethlen István grófné a miniszterelnök felesége is súlyos balesetnek esett áldozatul. Rendes sétált végzte a Várban, a bástyán, amikor elcsuszott és a bal lábára esett. Percekig segítségért sem tudt kiáltani. A külügyminisztériumnak egy arra haladó tisztviselője vette észre és hozott segítséget. Ádám Lajos egyetemi tanár a Fásor szanatóriumba szállította a grófnét, ahol megállapították, hogy a bal lábárcsontja három helyen eltört. A miniszterelnök Inkén tartózkodott és ott értesült felesége balesetéről. Azonnal autón Budapestre utazott. A miniszterelnöknet a társadalom minden részéből elhalmozták részvétnyilatkozatokkal. S nemcsak a kormányzó, hanem a diplomáciai testület tagjai is kifejezték részvételüket.

Súlyos ítéletet hozott a bíróság a gázoló színész ügyében Faludi Sári, a Magyar Színház tagja még nem is tette le a szóforvisszát, de máris átöbötaült. A színész nő elvesztette eszméletét, a kocsi felszaladt a járdára, elütötte Pallér György al-

után megállapították, hogy a makulátlan multu Balogi Konsantin fiatalának nagy részét fegyházban töltötte. Egy alkalommal 5 évi fegyházra, máskor pedig 2 hónapra ítélték. Olyan jól tudta titkolni bűnét, hogy még azok is, akiket megkárosított esküdtek tisztességére.

A főváros arra törekszik, hogy a közmunkákat megindítsa. Elkészült a háztartásokról szóló rendelettervezet. Kötelező formában akarják elrendelni a háztartásokat, valamint arra ösztönzik a háztulajdonosokat, hogy a házak berendezését modernizálják. A főváros és az állam hajlandók bizonyos kamatmegérítéseket is magukra vállalni, mert nagyon fontosnak találják, azt, hogy a munka minden erővel meginduljon.

Meghalt Jakab Ödön, az aggkötő, aki 20-30 évvel ezelőtt nagy szerepet játszott a magyar irodalmi mozgalmakban. Az Óhaza nagy részvétele mellett temették el az ősz poétát, aki a "Kanadai Magyar Ujság" révén levelezésben állott Prof. Watson Kirkonnellet is, ki a "North American Book of Magyar Verse" című köteté számára Jakab Ödön egyik költeményét le is fordította angolra.

SZEGÉNYSORS

Mezőtúrrol jelentik: Sidó András mezőtúri lakos felesége a szolnoki bábaképzőben haldoklott. Ura, szegénysége miatt nem tudta meglátogatni az asszonyt. Amikor Sidónéknak halláshíre jött, Sidó egy nékűl szállott a Szolnok felé induló vonatra. Amikor a kalauz a jegyért jött, Sidó leugrott a rogbogó vonatról és nekivágott a vasuti töltés táviró oszlopátokat fizetett és a pénzt nem tudta jól gyümölcsöztetni. Most szolnoki közokrházba.

ÖREG, BÖLCS, TUDÓS EMBEREK

mondják, hogy a

CSUZ, KÖSZVÉNY, RHEUMA, HÜLÉS, HÁTFÁJÁS, HASOGATAS, OLDALSZURÁS, ERŐLTETÉS, DERÉKFÁJÁS,

akár régi, akár újabb keletű, egy-két alapos bedözsölés után elmulasztja a Dr. Bolgár-féle

VÖRÖS KERESZT

VILLANYKENŐCS

Ne törje tehát a köszvény okozta hasogató, éles fájdalmakat, hanem rendeljen próbára postafordultával egy nagy tégely Dr. Bolgár-féle Villanykenőcsöt, dörzsölje be vele a fájós testrészeit és az eredmény csodával határos lesz. Egy nagy tégely ára bérmentve \$1.25. Öt nagy tégely egyszerre rendelve \$5.00. Egyedül csak a feltalálónál kapható:

VÖRÖS KERESZT PATIKA

8901 BUCKEYE ROAD, N. CLEVELAND, OHIO

MOLNAR GYULA MAGYAR ÉTTERME, SZALLODAJA ES BILLIARD TERME 700 Main St. Telefon 25 187 WINNIPEG, Man.

MAGYAR BILLIARD-HALL MONTREALBAN 1603 St. Lawrence Blvd. SZIVES PARTFOGASOT KER VARGA JÁNOS